Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі.

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 26 (7356) | ЧАЦВЕР, 5 САКАВІКА | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

ПАД МАГУТНЫМІ УДАРАМІ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ НЯМЕЦКІЯ ВОЙСКІ, КОЦЯЧЫСЯ НА ЗАХАД, НЯСУЦЬ ВЯЛІКІЯ СТРАТЫ Ў ЛЮДЗЯХ І ТЭХНІЦЫ. ЯНЫ ЧАПЛЯЮЦЦА ЗА КОЖНЫ РУБЕЖ, ІМКНУЧЫСЯ АДСУНУЦЬ ДЗЕНЬ СВАЙГО РАЗГРОМУ. АЛЕ ПАТУГІ ВОРАГА ДАРЭМНЫЯ. ІНІЦЫЯТЫВА ЦЯПЕР У НАШЫХ РУКАХ І НАМАГАННІ РАСШАТАНАЙ ІРЖАВАЙ МАШЫНЫ ГІТЛЕРА НЕ МОГУЦЬ СТРЫМАЦЬ НАПОР ЧЫРВОНАЙ АРМІІ.

(З Загада Народнага Камісара Абароны І. В. СТАЛІНА)

НЯХАЙ КОЖНЫ КУСТ, КОЖНАЕ БАЛОТА, ЛЕС І ГАЙ СТАНУЦЬ МАГІЛАМІ ГІТЛЕРАЎСКАЙ ПОГАНІ!

Да зброі, беларускі народ!

Якуб КОЛАС

Народны паэт БССР

Беларусь, родная Совецкая зямля! Ты зноў чуеш громы ваеннай навальніцы. Зноў садрыгаюцца лясы і прасторы тваіх палёў ад гуду гармат, ад грукату танкаў і рэву самалётаў.

Вялікія бітвы пачаліся і кончацца на табе, беларуская зямля. Але не з цёмнага фашысцкага захаду, а з ясных усходніх далячынь грыміць сёння пераможнае водгулле вайны і плыве ўсё далей і далей на захад, як голас прадвесня, як весць твайго вызвалення.

Не палон і няволя, не чорная ноч пакуты, а радасць волі і яснасць сонечнага дня звіняць у гэтым водгуллі. На захад ідзе Чырвоная Армія, жалезнаю мятлою вымятае грабежніцкія орды ашалелага фашызма. Пахіснуўся нямецкі жалезны ідал на гліняных нагах, і рухне ў прах крывавая постаць, праклятае насенне прускай ваеншчыны, тупалобы двуногі звер, імя якому Адольф Гітлер.

Дарагія браты мае, беларусы! Кончылася фальшывая песня гітлераўскіх брахуноў і падбрэхічаў, песня, у якой на ўсе лады спявалася аб тым, што немцы непераможны. Калі-б перад вачамі гітлераўскіх сабак хоць на адну хвіліну паўстаў сапраўдны малюнак таго, што сталася з гэтай «непераможнай» грабежніцкай ардою пад Масквой, то яны ўбачылі-б такія могілкі нямецкай ваеннай «славы», якіх яшчэ ніхто ніколі не бачыў на свеце.

Усе дарогі, вялікія і малыя, усе ямы, канавы, падземныя збудаванні шчыльна забіты трупамі нямецкіх салдат. А колькі самі немцы пахавалі іх пад дзеравяннымі крыжамі! На цэлыя доўгія вёрсты ў розных напрамках ад Масквы — на поўнач, на поўдзень, на захад — параскіданы шкілеты нямецкіх бронемашын, гармат, танкаў, грузавікоў. Сотні тысяч абвашывеўшых адборных гітлераўскіх галаварэзаў знайшлі свой бясслаўны канец на снежных прасторах старажытнай рускай зямлі.

Разбітыя нямецкія орды коцяцца назад пад грамавымі ўдарамі Чырвонай Арміі, высцілаючы дарогі сваімі трупамі.

І вось яна, Чырвоная Армія, гордасць наша і слава, цвёрдаю нагою ступае на тваю зямлю, многапакутны, свабодалюбівы, беларускі народ, і нясе табе радасць вызвалення.

Сустракай-жа сваіх баявых сыноў, сваіх братоў-чырвонаармейцаў.

Рускі, украінец і беларус, грузін і казах, узбек і кіргіз, таджык і армянін, уралец і сібірак — гэта адна баявая сям'я вялікага совецкага народа, з'едненая сталінскаю дружбаю народаў.

Прымай-жа іх усіх, як сваіх родных сыноў і братоў.

Памагай, чым толькі можаш Чырвонай Арміі граміць і вынішчаць фашысцкую чорную пошасць, апаганіўшую і разбурыўшую твае гарады і сёлы.

Як саранча навалілася гітлераўская погань і ўсё пажырае і паліць на сваёй дарозе, расцягвае ваша дабро і набытак, разяўляе сваю звярыную пасць на вашы землі, каб насаджаць на іх памешчыкаў-баронаў, а вас ператварыць у батракоў і слуг.

Яны лічаць сябе народам вышэйшай пароды. Толькі ім панаваць, а ўсе іншыя павінны слугаваць ім, працаваць на іх. Гэта такі «новы парадак» нямецкага крывавага вырадка, людаеда Гітлера.

Дык капайце-ж магілы ліхім пражорам і іх паслугачам. Няхай ніводнага здрадніка і нямецкага гада не астанецца на нашай зямлі.

Да зброі, беларускі народ! На дапамогу Чырвонай Арміі. Усе сілы, усе мыслі, волю і намаганне на разгром Гітлера і яго шайкі злачынцаў.

Звер моцна ранен, але хрыбет яго не зломлен. Ранены-ж звер небяспечны. За ім трэба пільна сачыць і нанасіць яму ўдар у самае сэрца.

Біце-ж фашысцкага звера! Біце так, каб зямля гарэла пад яго нагамі.

Няхай кожны куст, кожнае балота, лес і гай стануць магіламі гітлераўскай погані. Смерць разбойніку Гітлеру і яго чорнай зграі!

К канцу падыходзіць дарога
    Крыві і ярма.
Ад ярасці гневу людскага
    Збавення няма.

Навокал разбойніка-звера
    Змыкаецца круг,
І вострыцца помсты сякера,
    Куецца ланцуг.

Няхай сатанее звяруга,
    Двуногі шакал —
Не выйдзе з замкнёнага круга
    Нямецкі капрал.

Узважаны дні яго, лёсы,
    Ён лёгкі, як пыл.
Чарвяк не ўзлятае ў нябёсы,
    Бо слеп і без крыл.

Апусціцца злосна заслона,
    Суд будзе суроў.
Пагібель яго неўнікнёна —
    Адкажа за кроў.

На звера ў паход, людзі-брацці,
    Скідайце ярмо.
Імя яго ў цемру пракляцця
    На век аддамо.

На фронтах Айчыннай вайны

З паведамленняў Совецкага Інформбюро

За час з 27 лютага па 4 сакавіка нашы войскі вялі ўпорныя баі з праціўнікам, ахватваючы і знішчаючы створаныя нямецка-фашысцкімі войскамі вузлы супраціўлення. На некаторых участках фронта нашы часці прасунуліся наперад, вызвалілі рад насялёных пунктаў.

За час з 26 лютага па 3 сакавіка знішчан 231 нямецкі самалёт. Нашы страты за гэты-ж час — 45 самалётаў.

Пад Масквой збіта 15 нямецкіх самалётаў.

Нашымі караблямі ў Барэнцавым моры патоплены транспарт праціўніка водазмяшчэннем 5.000 тон.

ДЗЕЯННІ НАШАЙ АВІЯЦЫІ

За апошнія 5 дзён часцямі нашай авіяцыі знішчана і пашкоджана 23 нямецкіх танкі, 1.365 аўтамашын з войскамі і грузамі, 640 павозак з боепрыпасамі, 5 аўтацыстэрн і 7 чыгуначных цыстэрн з гаручым, 100 гармат, 30 зянітна-кулямётных установак, 62 мінамёты, 34 кулямёты, 18 складаў з боепрыпасамі і гаручым, спалены 3 чыгуначныя эшалоны, разбіта 126 чыгуначных вагонаў і 9 паравозаў, разбураны ангар, рассеяна і часткова знішчана 3 эскадроны конніцы і да 12 батальёнаў пяхоты ворага.

ЗНІШЧЫЛІ 2000 ГІТЛЕРАЎЦАЎ

Нашы часці, якія дзейнічаюць на асобных участках Ленінградскага фронта, за два дні баёў разбурылі 10 нямецкіх ДЗОТ'аў, 14 бліндажоў і зямлянак, захапілі шматлікія трафеі. На палях сражэнняў вораг страціў 2.000 забітымі.

ВЫЗВАЛІЛІ 9 НАСЯЛЁНЫХ ПУНКТАЎ

На адным з участкаў фронта нашы войскі занялі 9 насялёных пунктаў, ператвораных немцамі ў вузлы супраціўлення. Пры адступленні вораг пакінуў на полі бою звыш 700 трупаў сваіх салдат.

УДАРЫ ГВАРДЗЕЙЦАЎ

Байцы-гвардзейцы стралковай часці, якой камандуе тав. Баброў, за адзін дзень выбілі немцаў з трох насялёных пунктаў. Толькі ў баю за вёску Х. байцы гэтай часці знішчылі 150 гітлераўцаў.

★

Нашы часці, якія дзейнічаюць на адным з участкаў Паўночна-Заходняга фронта, вызвалілі ад нямецкіх акупантаў 4 насялёных пункты і знішчылі 850 гітлераўскіх салдат і афіцэраў.

Подвіг трынаццаці гвардзейцаў

Трынаццаць гвардзейцаў прабіраліся да ўскраю лесу, выконваючы баявое заданне. Варта праціўніка выявіла іх і адкрыла ўраганны агонь з аўтаматаў і кулямётаў. Супроць нашых храбрацоў адразу было выслана амаль дзве сотні фашысцкіх салдат.

Завязалася крывавая бітва. У разгар бою кончыліся патроны. Хутка гвардзейцы падрыхтавалі гранаты.

Немцы рынуліся наперад. Гвардзейцы падпусцілі іх блізка, а потым кінулі гранаты. Ад моцнага ўзрыву некалькі дзесяткаў немцаў было знішчана.

Пры ўзрыве гранат загінулі і нашы 13 герояў. Яны змагаліся за радзіму да апошняй кроплі крыві. 80 гітлераўцаў паплаціліся сваім жыццём за жыццё трынаццаці совецкіх патрыётаў.

Паўднёва-Заходні фронт.

Мітынг прадстаўнікоў латышскага народа

Пасля нядаўна адбыўшыхся мітынгаў прадстаўнікоў украінскага, а затым беларускага народаў, 1 сакавіка ў Маскве адбыўся мітынг прадстаўнікоў латышскага народа. Ён ярка выказаў мыслі і спадзяванні рабочых, сялян, інтэлігенцыі Совецкай Латвіі, якая пакутуе пад прыгнётам нямецкіх акупантаў, але не пакарылася свайму заклятаму ворагу.

З прамовамі на мітынгу выступілі сакратары ЦК КП(б) Латвіі т.т. Спурэ і Пельшэ, старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Латвійскай ССР прафесар Кірхенштэйн, пісьменнік Андрэй Упіт, санітарка т. Лутэр, прадстаўнік латышскіх часцей Чырвонай Арміі т. Цыелаў, камандзір партызанскага атрада пісьменнік Карл Фімбер і інш.

Удзельнікі мітынга прынялі тэкст пісьма таварышу Сталіну і зварот да латышскага народа. Яны абавязваюцца самі і заклікаюць усіх сыноў і дачок Латвіі не спыняць барацьбы да поўнай перамогі над фашызмам. Гітлераўцы будуць выгнаны з роднай зямлі, а Латвія зноў стане совецкай.

СМЕРЦЬ РАЗБОЙНІКУ ГІТЛЕРУ І ЯГО ЧОРНАЙ ЗГРАІ!

Па Совецкаму Саюзу

БАЯВАЯ РАБОТА ЧЫГУНАЧНІКАЎ

ЛЕНІНГРАД. Група лепшых машыністаў-крываносаўцаў Окцябрскай дарогі пачала вадзіць цяжкаважкія паязды. Першым правёў цяжкаважкі поезд машыніст Кавалёў. У чарговы рэйс ён узяў састаў вагон 1447 тон і, перамогшы ўсе цяжкасці, даставіў яго ў Ленінград дакладна па расписанню. Прыкладу адважнага крываносаўца паследавалі другія машыністы.

ДАПАМОГА ВЫЗВАЛЕНЫМ РАЁНАМ

У калгасах Краснаярскага края ўсё шырэй разгортваецца дапамога раёнам, пацярпеўшым ад нямецкіх акупантаў. Калгаснікі Бейскага раёна вызначылі для пацярпеўшых 525 авец, 11 коней, 37 кароў, 66 свіней, многа птушак. Ордэнаносны калгас імені Сталіна, Навасёлкаўскага раёна, рышыў засеяць у фонд дапамогі 20 гектараў пшаніцы і адзін гектар бульбы.

СІМФОНІЯ АБ МУЖНАСЦІ

Вядомы беларускі кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў ордэнаносец В. Залатароў закончыў сваю пятую сімфонію, якая адлюстроўвае мужную барацьбу гераічнага совецкага народа з нямецкімі акупантамі. Сімфонія апявае мужнасць і храбрасць доблесных чырвоных воінаў, бясстрашных партызан.

Апрача сімфоніі В. Залатароў за месяцы Айчыннай вайны напісаў да дваццаці музычных твораў, сярод якіх: «Канцэртны марш» для сімфанічнага аркестра, 10 хораў і песень. Асаблівай папулярнасцю карыстаюцца «Песня гвардзейцаў», «Ванюша з Разані» і марш «Прывітанне Маскве».

НА КАЛГАСНЫМ РЫНКУ

КУЙБЫШЭЎ. На калгасны рынак у горадзе Куйбышэве штодзень прывозіцца многа мяса, гароднінь, бульбы, малака, масла. Цэны на ўсе прадукты панізіліся. Гандлюючыя арганізацыі выступілі з сустрэчнай прадажай калгаснікам мануфактуры, абутку, гаспадарчых тавараў.

Комсамольцы-браты Леўчанка, якія ў баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі паказваюць узоры мужнасці і геройства.

Дзейнасць беларускіх партызан

Доўгі час усё ішло, як мае быць. Партызаны нападалі на нямецкія штабы і калоны, пускалі пад адкос іх паязды і ніякі карны атрад не мог напасці на іх сляды. Беларускі ельнік хаваў іх у сваіх гушчарах.

Але немцы нейкім чынам даведаліся пра партызанскі лагер. Праз дзён некалькі немцы падцягнулі да лесу гармату і пачалі паліць з яе. Потым прыляцеў самалёт і пасыпаліся бомбы.—Рус, здавайся!—крычалі ў мікрафон немцы.

Так прадаўжалася некалькі дзён, але «рус» і не думаў здавацца.

У адзін дзень партызаны ўбачылі вялізарную грамаду, якая ішла да лесу: няўжо немец кінуў такую армію?—здзівіліся партызаны. Калі-ж грамада наблізілася—партызаны ўбачылі: у лес ішлі людзі ў сялянскай вопратцы і без зброі, і толькі ззаду гэтага натоўпу ішлі нямецкія салдаты, наставіўшы аўтаматы ў спіны людзям. Гэта немцы сабралі насельніцтва трох навакольных вёсак і пагналі ў лес лавіць партызан. Многія з іх назад не вярнуліся, далучыліся да партызанскага атрада. Сілы партызанскія ўзраслі. Толькі лагер партызанскі зняўся з гэтага месца.

— Там, дзе нас ведаюць,—там нам не месца,—сказаў камандзір.

Мінула некалькі дзён, як партызаны выйшлі адсюль, а гармата паліла па лесу і ў мікрафон гарлапанілі немцы:

— Рус, здавайся! Партызан, ты ў мяшку!

А партызаны ў гэты час другімі сцежкамі ішлі да вёскі З., дзе была нямецкая часць. Уночы над вёскай узнімаліся вогненныя слупы — гарэў штаб.

А. Пятровіч.

Цяжкасці немцаў у транспарце

Як нам паведамляюць з Віцебшчыны, транспарт фашыстаў на тэрыторыі Беларусі ў вельмі цяжкім становішчы. Фашысты з прычыны адсутнасці паравозаў і вагонаў, вымушаны вывазіць на транспартных самалётах трупы забітых і замёрзшых вояк. У акупіраваных раёны Беларусі на самалётах дастаўляецца гаручае і харчаванне.

Відаць, цяжка даводзіцца захопнікам жыць без чыгуначнага транспарта, які амаль поўнасцю эвакуіраван у тыл Совецкага Саюза.

Тэлеграмы з-за граніцы

«Расія паказала шлях да перамогі»

НЬЮ-ЁРК. (ТАСС). Амерыканскі журнал «Лук» змясціў артыкул ваеннага аглядальніка маёра Эліота, які заяўляе, што Чырвоная Армія знішчыла ляегнду аб «непераможнасці» германскай арміі. Рускія, піша Эліот, разграмілі многія германскія часці і знішчылі велізарную колькасць іх узбраення. Зараз магутнасць Германіі аслаблена, Расія паказала таксама, як трэба весці партызанскую і народную вайну. Германія яшчэ не разгромлена, але «Расія паказала шлях да перамогі».

Поспехі англійскага падводнага флота і авіяцыі

Пачынаючы з верасня 1939 года англійскія падводныя лодкі патапілі або пашкодзілі не менш 326 суднаў немцаў, з іх 64 ваенных караблі. Англійская марская авіяцыя зрабіла 120 нападаў на ваенныя караблі і караваны ў моры, 200 нападаў на ваенныя караблі і судны ў гаванях, 260 налётаў на аб'екты на ўзбярэжжы і прыняла ўдзел у 600 паветраных баях.

Англійская авіяцыя збіла і сур'ёзна пашкодзіла 270 нямецкіх самалётаў над морам, патапіла і сур'ёзна пашкодзіла 45 ваенных караблёў і гандлёвых суднаў праціўніка танажам у 335 тыс. тон.

Страх немцаў перад совецкімі партызанамі

СТАКГОЛЬМ, (ТАСС). Газета «Кракауэр цэйтунг» надрукавала артыкул ваеннага карэспандэнта войск «СС» Шнейдэра, які прызнае, што ўсюды ў тылу нямецкіх войск дзейнічаюць совецкія партызаны. «Яны, —заяўляе карэспандэнт,—імкнуцца знішчаць германскія вайсковыя калоны і наогул усё, што магло-б прынесці карысць немцам».

Карэспандэнт скардзіцца, што партызаны штодзённа нападаюць на размешчаных у вёсках салдат, забіваюць іх. Калі ў вёсцы С. немцы адбіралі прадукты харчавання партызаны наляцелі на іх і забілі двух салдат і ўнцер-афіцэра. Пасланы ў лес карны атрад, перад якім стаяла задача знішчыць партызан, вярнуўся ні з чым: партызаны схаваліся.

Актывізацыя партызанскай барацьбы ў Югаславіі

СТАМБУЛ. (ТАСС). Апошнія паведамленні, атрыманыя з Югаславіі, сведчаць аб тым, што ў многіх раёнах краіны актывізіраваліся апэрацыі партызан супроць нямецкіх акупантаў і атрадаў Недзіча. Баявую актыўнасць разгортваюць партызаны ў раёне Валево і Прышціна, наносячы вялікія страты акупантам.

У раёне Новіпазар партызаны моцна ўтрымліваюць свае пазіцыі. Значных поспехаў дабіліся партызаны ў заходняй часткі Босніі. Яны трымаюць у сваіх руках гарады Фоча, Рагаціца, Чайнічэ і Вішэград. Партызанскія атрады, якія апэруюць у Босніі, атрымалі значныя свежыя падмацаванні. Сотні мясцовых жыхароў далучыліся да партызан.

Партызаны выгналі італьянцаў з гарадоў Падгорыца, Цеціне, Бар (Чарнагорыя). У гэтых раёнах разгарнуліся бесперапынныя баі.

Зверствы нямецкіх акупантаў у Беларусі

Наша родная беларуская зямля, вуліцы гарадоў і сёлаў заліты крывёю нашых бацькоў і матак, братоў і сёстраў, крывёю нашых дзяцей. Гітлер хоча знішчыць наш народ. Фашысты, выконваючы загад свайго «фюрэра», учынілі дзікую разню ў Мінску. Яны знішчылі 50 тысяч чалавек. Па-зверску замучылі фашысты тысячы мірных жыхароў Пінска і Магілева, Барысава і Брэста, Бабруйска і Полацка.

Двуногія гітлераўскія звяры няславяць нашых жонак і сёстраў. Іх ловяць на вуліцах і пад пагрозай расстрэлу гоняць ў дамы цярпімасці. У Гомелі нямецкія канібалы на вуліцы затрымалі 8 дзяўчат. Іх сілаю пасадзілі ў аўтамашыну і завезлі ў Новабеліцкі лес. Увесь дзень фашысты здзекваліся над совецкімі дзяўчатамі, згвалцілі іх, а потым расстралялі.

Аднойчы ў вёску І. грабежнікі прышлі да калгасніцы забіраць апошнюю карову.

Просьбы калгасніцы былі дарэмнымі. П'яная нямецкая салдатня ўварвалася ў хлеў, накінула на рогі карове повад і пацягнула яе. Калгасніца выказала сваё абурэнне. Яе тут-жа застрэлілі. Да яе трупа падышло 8-гадовае дзіця і рукой прыкрыла рану, з якой цякла кроў. Раз'юшанаму фашысту не спадабалася гэта. Ён выхапіў штык і з усёй сілы ўдарыў у грудзі дзіцяці.

Па вуліцы вёскі П. ішлі 4 вучні рамесляннага вучылішча. Сустрэўшыся з штурмавым атрадам немцаў, яны ў адзін голас крыкнулі: «Усё адно вас пераможа Чырвоная Армія!» Пачуўшы гэтыя словы, немцы застрэлілі юнакоў.

У вёсцы Г. нямецкі салдат застрэліў 15-гадовую дзяўчыну за тое, што яна прасіла не забіраць апошнюю карову.

Галодная, вашывая банда нямецка-фашысцкіх вояк грабіць наш народ. У гарадах і сёлах бясчынствуюць атрады штурмавікоў. Яны забіраюць апошні кавалак хлеба, пакідаючы нашых людзей на галодную смерць. Узламваюць куфры і кублы і забіраюць усё, што толькі трапіць пад рукі. Сялянства яны абабралі да ніткі.

Фашысты поўнасцю аграбілі насельніцтва. З вёсак яны вывезлі ўсе прадукты і адзенне, нават хусткі і дзіцячыя чаравікі.

Аднойчы п'яныя марадзёры на аўтамашынах уварваліся ў вёску Р. Расстрэльвалі ўсіх, хто трапіў ім на вочы. Хто куды пачалі разбягацца і хавацца жыхары. І калі ў дамах было пуста, грабежнікі распачалі свае жудасныя злачынствы. Уварваўшыся ў хаты, яны сякерай, або прыкладам вінтоўкі ўзламвалі замкі і хапалі ўсё: верхнюю вопратку, бялізну, хатнія рэчы, хлеб са стала, бульбу.

Фашысцкія бандыты аграбілі ўсё насельніцтва раённага цэнтра П. Яны выгналі жыхароў з рабочага пасёлка і да ніткі абабралі іх кватэры.

Нямецкія бандыты агнём і мечам хочуць запалохаць наш свабодалюбівы народ, хочуць зламаць яго волю да барацьбы, зрабіць нашых людзей паслухмянымі нявольнікамі.

Не бываць гэтаму! Наша родная і прыгожая Беларусь была і будзе совецкай. А наш непераможны народ, як поўны гаспадар у сваім доме, даглядаў і будзе даглядаць сваю зямлю; сваёй вольнай працай узбагачаў і будзе ўзбагачаць сваю Радзіму, сваю совецкую Беларусь. Народ упэўнены ў перамозе над ворагам.

Ф. Раманаў.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

17208